MARIA DABROWSKI

van 15 augustus tot 12 oktober 2012

De foto's van Maria Dabrowski getuigen in hun aansprekend zijn van een ontwapenende kracht. Vaak zien we er verlaten plekken, desolaat maar niet, nog niet verstild. Deze lijken niet tot rust te zijn gekomen, een dergelijke overgang nog niet te kunnen maken. Ook al zijn ze verlaten, achtergelaten, verweesd, ze beschikken nog steeds over een zekere potentie – alsof ze iets willen bieden, of misschien eerder: ons gaarne iets hadden willen geven van wat ze zelf zijn kwijtgespeeld, van wat hen is ontnomen. Alsof ze een potentie kennen die ze niet meer waar weten te maken en ze daar onder lijden.

Op dit gemis dat tevens een verlangen is, drijven ze. Met hun laatste krachten manifesteren ze zich, een laatste keer oprijzend uit de teloorgang, het verval. Meer weten ze niet op te wekken dan de verwijzing naar een hartsgrondig verlangen. Wat ze te zien geven en laten ervaren is voor alles het nazinderen van verwording én verlangen. Maar wat ze laten zien, daar gaat het al lang niet meer om – wel om het aanwezig stellen van waar ze niet echt meer toe in staat zijn. En dit 'bijna niets' maakt ze aangrijpend.

Ik ben geneigd de foto's 'rouwend' te noemen. Met spijt en een zeker verdriet – niet boos wordend. Dit laatste zou een heilloze weg zijn; het zou juist afleiden van waar de foto's mee bezig zijn, waar ze naar hengelen, wat ze ons alsnog willen meegeven, namelijk wat ooit het meest geëigende – of dit nu waar is of gedroomd – was. Maria Dabrowski weet het met een grote sensibiliteit, met een sterke intuïtie te plukken uit hetgeen ze rondom zich ziet. Ziet terwijl ze er naar op zoek gaat, als het ware voortdurend onderweg – soms als beweging in het beeld te merken.

De kunstenaar zoekt manifest geëigende plekken op. De foto's individueel maar ook als reeks, zijn het persoonlijke verslag van deze ware zoektocht. Ze zetten ankerpunten uit om houvast te krijgen, terwijl ze tegelijk een bezwerend gebaar maken.

Het is niet vreemd te vernemen van Maria Dabrowski dat het veelal om plaatsen in Polen gaat. Met haar naam moeten we daar onmiddellijk aan denken, aan haar afkomst hoewel ze in Nederland geboren is en Polen vooral kent – al van kind af aan – van vakanties in Rezeda bij haar grootouders van moederskant. Deze persoonlijk toets raakt vervlochten met de beladenheid – tussen mythisch en tragisch – die Polen heeft. De zindering in de foto's lijkt er door aangewakkerd. Alles samen belichaamt haar werk een onbereikbaar verlangen, een rouwend verlangen.

Bij dit innige werk kan niet anders dan dat er af en toe mensen opduiken. Zo maakte de kunstenaar eerder en hier niet te zien, een reeks (geënsceneerde) foto's van jonge vrouwen – ontluisterd en ontluisterend hoe ze zich aanbieden in de verwachting te behagen maar een gênante inschattingsfout maken. Als tegenhanger van deze reeks zien we Maria Dabrowski jaren lang regelmatig zichzelf fotograferen – zoals ze zich in de spiegel tegenkwam, op zoek naar een eigen identiteit: wie ben ik eigenlijk?

En daar duiken de plekken in Polen op de foto's te zien opnieuw op: de zoektocht naar aanknopingspunten, wortels die er wel degelijk moeten zijn, die ze zich herinnert van de vakanties uit haar jeugd, en die als een soort landschappelijke ruïnes bekleed met verlangens worden gezocht. Zodat, zoals gezegd, de foto's zinderen en ons heel veel laten aanvoelen.

Maria Dabrowski
Untitled, uit het boek 'Rezeda' 2010
inkjet-print op Dibond
47 x 70 cm

Maria Dabrowski
Zelfportret, 2010
inkjet-print op Dibond
56 x 37 cm